

- geplaatst door Historische Vereniging Hardenberg, auteur G. Jonkhans-Kampman
9. Hetgeen tamelijk onwaarschijnlijk is. Mendoza is in 1578 door Filips II naar Londen gestuurd als ambassadeur (en meesterspion!) van Spanje. Daar verbleef hij tot 1584, toen hij Engeland werd uitgezet vanwege het beramen van een complot tegen Elizabeth I. Filips II heeft hem daarna benoemd tot ambassadeur in Frankrijk, waar hij 6 jaar heeft verbleven. In theorie is het mogelijk, dat hij een paar maanden tussendoor zijn oude stiel van legeraanvoerder weer heeft opgepakt in Ootmarsum, maar dat lijkt mij erg onwaarschijnlijk.
10. Bron: landgoedvrienden.nl/Twickel
 11. Bron: mijnstadmijndorp, zelfde artikel als onder voetnoot vii. De inhoud van de alinea, waar de huidige voetnoot staat, is afkomstig uit het dagboek van Sweder Schele. Sweder heeft gedurende zijn leven een dagboek bijgehouden, waar een schat aan gegevens uit zijn tijd staat beschreven.
 12. Hendrik van den Bergh was de zevende zoon van Graaf Willem van den Bergh (zie eindnoot iv) en zijn vrouw Maria van Nassau, een zuster van Willem van Oranje
 13. Eén van de tactieken van Maurits was om een beleg te slaan voor een plaats alvorens tot geweld over te gaan. Hij gaf de belegerde plaats altijd eerst de mogelijkheid om zich zonder verdere strijd over te geven. In zo'n geval werd er niet geplunderd. Indien men zich verzette en de plaats via strijd ingenomen moest worden, dan kregen zijn troepen de toestemming om te plunderen.
 14. Frederik van den Bergh was het derde kind en de tweede zoon van de onder eindnoot iv genoemde Willem van den Bergh en zijn vrouw Maria van Nassau; een broer dus van de onder de noot xi genoemde Hendrik van den Bergh.
 15. Het Havezate Bögelscamp (ook Beugelscamp of Boelenscamp geheten) wordt voor het eerst in 1380 genoemd. In 1823 wordt het Huis Bögelskamp gesloopt.
 16. Willem van Oranje is vier keer getrouwd. Zijn eerste echtgenote was Anna van Buren of ook wel Anna van Egmont genoemd. Uit dit huwelijk werden drie kinderen geboren. Het eerste kind overleed op zeer jonge leeftijd. Hun tweede kind was Filips Willem (die toen nog vernoemd is naar Filips II van Spanje!) en het derde was Maria, die huwde met graaf Filips van Hohenlohe, een onverschrokken legeraanvoerder aan de zijde van Willem van Oranje en later Maurits. In 1558 overleed Anna. Zijn tweede huwelijk was met Anna van Saksen; uit dit huwelijk is Maurits geboren. Het huwelijk was slecht en werd ontbonden. Daarna huwde hij met Charlotte van Bourbon. In dit huwelijk werd Charlotte Brabantina geboren, één van de zes dochters, die ze kregen. Ook Charlotte overleed. In 1583 huwde hij Louise de Coligny, een Franse weduwe. Hieruit werd in januari 1584 hun zoon Frederik Hendrik geboren. Door de moord op Willem van Oranje door Balthasar Gerards, voor wie Louise haar man Willem gewaarschuld had, eindigde dit huwelijk. Louise bleef haar zoon en haar stiefdochter echter trouw en bleef voor hen zorgen.

Bronnen:

1. 'Historische Atlas' van Martin Berendse en Paul Brood (w books)
2. 'Vijfentwintig jaar guerrilla verwoest Twente', een omvangrijk artikel van Anneke Koers (<https://hethistorischportaal.nl>)
3. Sites als Wikipedia, <https://Historiek.net/> en landgoedvrienden.nl (Twickel)
4. Canon van Nederland
5. Site van marcellettero.nl en van duitslandinstituut.nl/naslagwerk/4/geschiedenis
6. <https://mijnstadmijndorp.nl/app/hardenberg> en <http://weleveld.nl> (beide betreffende Weleveld en zijn toenmalige bewoners)

Bovenstaand op deze pagina behoort niet tot dit artikel

Tien minuten is zat en genoeg.

Dit vertelsel is woar gebuurd. En as 't nich woar is, dan leeg ik in kemişie. 't Is van joaren terugge.

In een van de Twentse städjes, dat met de oaldste stadsrechten, döt zich op nen zoaterdagoawend 't volgende vuurval vuur. De twee bejoarde dames D. driewt in een van de weenkelstroaten ne good beklaante drogisteriej. 't Etten heb ze op, de ofwaske an kaant en noe röst ze zich oet noa ne wekke drok wearken. 'n Lekker köpke koffie met iets in de leenkerhaand hebt ze wal verdeend. 't Dagblad van het Oosten lig op de toafel vuur eur, doar möt ze noch an beginnen. 't Löp noar de klokke van zeuwen.

'n Stuk of wat opschöttels van jongs stoat bije mekaar, 'n luk oet 'n neuze te vretten. Doat schöt een van eur wat in 't zin. "Zeg jongs, zö'w dee twee oale taten van de drogisteriej ees bije 'n bok doon?" "Joa, kö'w wal ees doon". De jong belt op vanoet ne telefooncel. Beniejd hangt de möa tegen de muur van roadhoes.

"Met drogisteriej D." Nen weenkel is al lang too mear der kan der wal een verlet hebben. "'k Wol vroagen heb ieleu nog nen koortsthermometer?" "Joa, vanmirrag ha'w der nog wal wat, mear ik zal ees kieken?" Slof, slof, de la lös en slof slof wierum. "Joa, wiej hebt der nog wal een, komt der mear efkes achter umhen." "Mooi da'j der nog een hebt, stekt ne

dan mear in 't gat." En 'n haken geet der op. "Wee ha'j der vuur?" "Ach, ne kwoajongs strek".

'n Klean keteer later belt nen aanderen moat op. "Veratjes, doar geet de telefoon alwier, kö'w dan niche es röstig de koffie opdreenken?" "Joa, met drogisteriej D." "Zeg ees, he'j nog koortsthermometers?" "Joawal, der was der net ok al een den der noar vreug." "Noe, dat is dan heel mooi vuur oeleu, stekt ze mear in 't gat." Tuut, tuut, tuut, tuut. De dames dreait zich hoo langer hoo meer op as zee 't bekuiert. "'t Lik neargens noar, 't is der glad bije hen. En dat nog wal op zoaterdagoawend a'w good en wal zit. Wiej belt de plietsie, dat doo'w."

Nen ageant, weanig te doon, is in'enömmen met 'n telefoontje. "Met 't buro van plietsie." "Met D." De dames vertelt, met opgestökken zeil, umslachtig oawer 't vuurval en doot eur beklag. "Dat möt of'elopen wean!" Mear de plietsie, zölf ok joonk 'ewes, spölt dit moal et spölke met. "Joa, mevrow D., dat is ne duustere zaak en dat op zoaterdagoawend nog wal. Hoo laank is dat noe al 'eleden, dat van dat leste telefoontje?" "Oh, wisse al wal tien minuten." "Och, maakt oe dan mear nich naa mevrow D., den thermometer könt ieleu der noe wal röstig wier oethalen."

Johan Kwast